

අංගුත්තර නිකාය

ඵකාදසක නිපාතෝ

11.1.8. මනසිකාර සුත්තං

11.1.8. මෙනෙහි කිරීම ගැන වදාළ දෙසුම

අථ ඛෝ ආයස්මා ආනන්දෝ යේන භගවා තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා භගවන්තං අභිවාදෙන්වා ඵකමන්තං නිසීදි. ඵකමන්තං නිසින්තෝ ඛෝ ආයස්මා ආනන්දෝ භගවන්තං ඵතදවෝච:

එකල්හී ආයුෂ්මත් ආනන්දයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක වැඩවෙසෙන සේක් ද, එතැනට පැමිණියහ. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වන්දනා කොට එකත්පස්ව හිඳගත් සේක. එකත්පස්ව හුන් ආයුෂ්මත් ආනන්දයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය පැවසූහ.

සියා නු ඛෝ හන්තේ හික්ඛුනෝ තථාරූපෝ සමාධිපට්ලාහෝ, යථා න චක්ඛුං මනසි කරෙය්‍ය, න රූපං මනසි කරෙය්‍ය, න සෝතං මනසි කරෙය්‍ය, න සද්දං මනසි කරෙය්‍ය, න සානං මනසි කරෙය්‍ය, න ගන්ධං මනසි කරෙය්‍ය, න ජීව්හං මනසි කරෙය්‍ය, න කායං මනසි කරෙය්‍ය, න ඵොට්ඨබ්බං මනසි කරෙය්‍ය, න පඨවිං මනසි කරෙය්‍ය, න ආපං මනසි කරෙය්‍ය, න තේජං මනසි කරෙය්‍ය, න වායං මනසි කරෙය්‍ය, න ආකාසානඤ්චායතනං මනසි කරෙය්‍ය, න විඤ්ඤාණඤ්චායතනං මනසි කරෙය්‍ය, න ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං මනසි කරෙය්‍ය, න නේවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං මනසි කරෙය්‍ය, න ඉධ ලෝකං මනසි කරෙය්‍ය, න පරලෝකං මනසි කරෙය්‍ය, යම්පිදං දිට්ඨං සුතං මුතං විඤ්ඤාතං පත්තං පරියේසිතං අනුච්චරිතං මනසා, තම්පි න මනසි කරෙය්‍ය, මනසි ච පන කරෙය්‍යාති.

“ස්වාමීනී, හික්ඛුචකට මෙබඳු වූ සමාධියක් ලැබිය හැකිද? යම් සේ ඇස මෙනෙහි නොකරයි ද, රූපය මෙනෙහි නොකරයි ද, කන මෙනෙහි නොකරයි ද, ශබ්දය මෙනෙහි නොකරයි ද, නාසය මෙනෙහි නොකරයි ද, ගඳසුවඳ මෙනෙහි නොකරයි ද, දිව මෙනෙහි නොකරයි ද, රසය මෙනෙහි නොකරයි ද, කය

මෙනෙහි නොකරයි ද, පහසු මෙනෙහි නොකරයි ද, පයවි ධාතුව මෙනෙහි නොකරයි ද, ආපෝ ධාතුව මෙනෙහි නොකරයි ද, තේජෝ ධාතුව මෙනෙහි නොකරයි ද, වායෝ ධාතුව මෙනෙහි නොකරයි ද, ආකාශානඤ්චායතනය මෙනෙහි නොකරයි ද, විඤ්ඤාණඤ්චායතනය මෙනෙහි නොකරයි ද, ආකිඤ්චඤ්ඤායතනය මෙනෙහි නොකරයි ද, නේවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනය මෙනෙහි නොකරයි ද, මේ ලෝකය මෙනෙහි නොකරයි ද, පරලොව මෙනෙහි නොකරයි ද, යම් හෙයකින් දකින ලද යමක් ඇද්ද, අසන ලද යමක් ඇද්ද, ආසුරාණය කරන ලද යමක් ඇද්ද, රස විඳින ලද යමක් ඇද්ද, පහසු ලබන ලද යමක් ඇද්ද, දැනගත් යමක් ඇද්ද, ලැබුණු යමක් ඇද්ද, සොයන ලද යමක් ඇද්ද, මනසින් විමසන ලද යමක් ඇද්ද, එය ද ඔහු මෙනෙහි නොකරයි ද, එසේ නමුත් මෙනෙහි කිරීමෙකින් යුක්ත වූ සිටින්නේ නම්, එබඳු වූ සමාධි ප්‍රතිලාභයක් හික්ෂුවකට ලැබිය හැකිද?”

සියා ආනන්ද හික්බුනෝ තථාරූපෝ සමාධිපටිලාභෝ, යථා න චක්ඛුං මනසි කරෙය්‍ය, න රූපං මනසි කරෙය්‍ය, න සෝතං මනසි කරෙය්‍ය, න සද්දං මනසි කරෙය්‍ය, න සානං මනසි කරෙය්‍ය, න ගන්ධං මනසි කරෙය්‍ය, න ජීව්හං මනසි කරෙය්‍ය, න කායං මනසි කරෙය්‍ය, න ඵොට්ඨබ්බං මනසි කරෙය්‍ය, න පයවිං මනසි කරෙය්‍ය, න ආපං මනසි කරෙය්‍ය, න තේජං මනසි කරෙය්‍ය, න වායං මනසි කරෙය්‍ය, න ආකාශානඤ්චායතනං මනසි කරෙය්‍ය, න විඤ්ඤාණඤ්චායතනං මනසි කරෙය්‍ය, න ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං මනසි කරෙය්‍ය, න නේවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං මනසි කරෙය්‍ය, න ඉධ ලෝකං මනසි කරෙය්‍ය, න පරලෝකං මනසි කරෙය්‍ය, යම්පිදං දිට්ඨං සුතං මුතං විඤ්ඤාතං පත්තං පරියේසිතං අනුවචරිතං මනසා, තම්පි න මනසි කරෙය්‍ය, මනසි ච පන කරෙය්‍යාති.

“ආනන්දයෙනි, හික්ෂුවකට මෙබඳු වූ සමාධියක් ලැබිය හැක්කේ ය. යම් සේ ඇස මෙනෙහි නොකරයි නම්, රූපය මෙනෙහි නොකරයි නම්, කන මෙනෙහි නොකරයි නම්, ශබ්දය මෙනෙහි නොකරයි නම්, නාසය මෙනෙහි නොකරයි නම්, ගඳසුවද මෙනෙහි නොකරයි නම්, දිව මෙනෙහි නොකරයි නම්, රසය මෙනෙහි නොකරයි නම්, කය මෙනෙහි නොකරයි නම්, පහසු මෙනෙහි නොකරයි නම්, පයවි ධාතුව මෙනෙහි නොකරයි නම්, ආපෝ ධාතුව මෙනෙහි නොකරයි නම්, තේජෝ ධාතුව මෙනෙහි නොකරයි නම්, වායෝ ධාතුව

මෙනෙහි නොකරයි නම්, ආකාසානඤ්චායතනය මෙනෙහි නොකරයි නම්, විඤ්ඤාණඤ්චායතනය මෙනෙහි නොකරයි නම්, ආකිඤ්චඤ්ඤායතනය මෙනෙහි නොකරයි නම්, තේවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනය මෙනෙහි නොකරයි නම්, මේ ලෝකය මෙනෙහි නොකරයි නම්, පරලොව මෙනෙහි නොකරයි නම්, යම් හෙයකින් දකින ලද යමක් ඇද්ද, අසන ලද යමක් ඇද්ද, ආඝ්‍රාණය කරන ලද යමක් ඇද්ද, රස විඳින ලද යමක් ඇද්ද, පහස ලබන ලද යමක් ඇද්ද, දැනගත් යමක් ඇද්ද, ලැබුණු යමක් ඇද්ද, සොයන ලද යමක් ඇද්ද, මනසින් විමසන ලද යමක් ඇද්ද, එය ද ඔහු මෙනෙහි නොකරයි නම් එසේ නමුත් මෙනෙහි කිරීමෙකින් යුක්ත වූ සිටින්නේ නම්, එබඳු වූ සමාධි ප්‍රතිලාභයක් හික්ෂුවකට ලැබිය හැක්කේ ය.”

යථා කථං පන හන්තේ සියා හික්ඛුනෝ තථාරූපෝ සමාධිපටිලාභෝ, යථා න චක්ඛුං මනසි කරෙය්‍ය(පෙ).... යම්පිදං දිට්ඨං සුතං මුතං විඤ්ඤාතං පත්තං පරියේසිතං අනුච්චරිතං මනසා, තම්පි න මනසි කරෙය්‍ය, මනසි ච පන කරෙය්‍යාති.

“ස්වාමීනී, කෙසේ නම් හික්ෂුවකට මෙබඳු වූ සමාධියක් ලැබිය හැක්කේ ද? එනම් යම් සේ ඇස මෙනෙහි නොකරයි නම්,(පෙ).... යම් හෙයකින් දකින ලද යමක් ඇද්ද, අසන ලද යමක් ඇද්ද, ආඝ්‍රාණය කරන ලද යමක් ඇද්ද, රස විඳින ලද යමක් ඇද්ද, පහස ලබන ලද යමක් ඇද්ද, දැනගත් යමක් ඇද්ද, ලැබුණු යමක් ඇද්ද, සොයන ලද යමක් ඇද්ද, මනසින් විමසන ලද යමක් ඇද්ද, එය ද ඔහු මෙනෙහි නොකරයි නම් එසේ නමුත් මෙනෙහි කිරීමෙකින් යුක්ත වූ සිටින්නේ නම්, එබඳු වූ සමාධි ප්‍රතිලාභයක් හික්ෂුවකට ලැබිය හැක්කේ කෙසේද?”

ඉධානන්ද හික්ඛු ඒවං මනසි කරෝති: “ඒතං සන්තං ඒතං පණිතං යදිදං සබ්බසංඛාරසමථෝ සබ්බපටිපට්තිස්සග්ගෝ තණ්හක්ඛයෝ විරාගෝ නිරෝධෝ නිබ්බාන”න්ති ඒවං ඛෝ ආනන්ද සියා හික්ඛුනෝ තථාරූපෝ සමාධිපටිලාභෝ, යථා න චක්ඛුං මනසි කරෙය්‍ය, න රූපං මනසි කරෙය්‍ය, න සෝතං මනසි කරෙය්‍ය, න සද්දං මනසි කරෙය්‍ය, න ඝාතං මනසි කරෙය්‍ය, න ගන්ධං මනසි කරෙය්‍ය, න ජීව්හං මනසි කරෙය්‍ය, න කායං මනසි කරෙය්‍ය, න ඵොට්ඨබ්බං මනසි කරෙය්‍ය, න පඨවිං මනසි කරෙය්‍ය, න ආපං මනසි කරෙය්‍ය, න තේජං මනසි කරෙය්‍ය, න වායං මනසි කරෙය්‍ය, න ආකාසානඤ්චායතනං

මනසි කරෙය්‍යා, න විඤ්ඤාණඤ්චායතනං මනසි කරෙය්‍යා, න ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං මනසි කරෙය්‍යා, න නේවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං මනසි කරෙය්‍යා, න ඉධ ලෝකං මනසි කරෙය්‍යා, න පරලෝකං මනසි කරෙය්‍යා, යම්පිදං දිට්ඨං සුතං මුතං විඤ්ඤානං පත්තං පරියේසිතං අනුච්චරිතං මනසා, තම්පි න මනසි කරෙය්‍යා, මනසි ච පන කරෙය්‍යාති.

“ආනන්දයෙනි, මෙහිලා හික්ෂුච මෙසේ මෙනෙහි කරයි. ‘මෙම සමාධිය ශාන්ත වූ දෙයකි. මෙම සමාධිය ඉතා ප්‍රණීත දෙයකි. එනම්, සකස් වූ සියළු දෙයෙහි සංසිද්ධි ගිය බවෙක් ඇද්ද, යළි උපතකට හේතු වන සියල්ල දුරු බවෙක් ඇද්ද, තෘෂ්ණාවෙහි නැසී ගිය බවෙක් ඇද්ද, නොඇල්මට පත් වූ බවෙක් ඇද්ද, භවය නිරුද්ධ වූ බවෙක් ඇද්ද, නිර්වාණයක් ඇද්ද, එයයි.’

ආනන්දයෙනි, හික්ෂුචකට මෙබඳු වූ සමාධියක් ලැබිය හැක්කේ ය. යම් සේ ඇස මෙනෙහි නොකරයි නම්, රූපය මෙනෙහි නොකරයි නම්, කත මෙනෙහි නොකරයි නම්, ශබ්දය මෙනෙහි නොකරයි නම්, නාසය මෙනෙහි නොකරයි නම්, ගඳසුවඳ මෙනෙහි නොකරයි නම්, දිව මෙනෙහි නොකරයි නම්, රසය මෙනෙහි නොකරයි නම්, කය මෙනෙහි නොකරයි නම්, පහස මෙනෙහි නොකරයි නම්, පඨවි ධාතුව මෙනෙහි නොකරයි නම්, ආපේ ධාතුව මෙනෙහි නොකරයි නම්, තේජෝ ධාතුව මෙනෙහි නොකරයි නම්, වායෝ ධාතුව මෙනෙහි නොකරයි නම්, ආකාශානඤ්චායතනය මෙනෙහි නොකරයි නම්, විඤ්ඤාණඤ්චායතනය මෙනෙහි නොකරයි නම්, ආකිඤ්චඤ්ඤායතනය මෙනෙහි නොකරයි නම්, නේවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනය මෙනෙහි නොකරයි නම්, මේ ලෝකය මෙනෙහි නොකරයි නම්, පරලොව මෙනෙහි නොකරයි නම්, යම් හෙයකින් දකින ලද යමක් ඇද්ද, අසන ලද යමක් ඇද්ද, ආඝ්‍රාණය කරන ලද යමක් ඇද්ද, රස විඳින ලද යමක් ඇද්ද, පහස ලබන ලද යමක් ඇද්ද, දැනගත් යමක් ඇද්ද, ලැබුණු යමක් ඇද්ද, සොයන ලද යමක් ඇද්ද, මනසින් විමසන ලද යමක් ඇද්ද, එය ද ඔහු මෙනෙහි නොකරයි නම් එසේ නමුත් මෙනෙහි කිරීමෙකින් යුක්ත වැ සිටින්නේ නම්, එබඳු වූ සමාධි ප්‍රතිලාභයක් හික්ෂුචකට ලැබිය හැක්කේ මේ අයුරින් ය.”

සාදු! සාදු!! සාදු!!!

මනසිකාර සූත්‍රය නිමා විය.